

ДИСКРЕДИТАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ РОСІЙСЬКОЮ ПРОПАГАНДОЮ У МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Пропаганда є одним з ключових методів ведення війни у сучасному світі, чим і користується активно російський агресор на території України та закордоном. Окрім дестабілізації ситуації на фронті, ворог намагається також посіяти паніку серед мирного населення та зменшити допомогу іноземних партнерів України через дискредитацію українських біженців, мільйони яких ті прийняли у своїх домівках.

Ключові слова: пропаганда, російський медіапростір, інформаційна війна, фейки, українські біженці в ЄС, дискредитація українців.

Propaganda is one of the key methods of waging war in the modern world, which is actively used by the Russian aggressor in Ukraine and abroad. In addition to destabilizing the situation at the front, the enemy is also trying to sow panic among the civilian population and reduce the aid of Ukraine's foreign partners by discrediting Ukrainian refugees, millions of whom they have accepted in their homes.

Keywords: propaganda, Russian media space, information war, fake news, Ukrainian refugees in the EU, discrediting of Ukrainians.

У біолабораторіях НАТО на території України вивели новий вид бойових птахів для занесення збудників інфекційних хвороб в Росію; на заході України нацики розпинають та їдять російських немовлят; «где вы были 8 лет, когда бомбили Домбас» – українці вже пройшли ці всі кола новинного медіапекла Данте і сповна наситилися примітивними спробами росіян «вивести нас на чисту воду». Добре відпрацьована прокремлівська «методичка», яку прихильники путінського режиму використовують вже не перший рік, повинна збити з пантелику, дезінформувати та посіяти паніку серед населення. Однак, за словами радника керівника Офісу Президента М.Подолька, російська еліта настільки закохалася у свою власну пропаганду, що втратила зв'язок із реальністю, тому очевидний архаїзм та абсурдність їхніх заяв вже малоефективний [3].

В умовах сучасної війни боротьба ведеться не тільки на полі бою, а й на інформаційному фронті через поширення пропаганди. Насправді, поняття

«пропаганда» отримало негативне забарвлення тільки під час Другої світової війни, коли почало асоціюватися із нацистською та комуністичною агітацією, яка просякла маніпулятивними та шовіністичними настроями. Насправді ж значення цього слова ширше і може розглядатися у трьох варіантах: 1) система діяльності, спрямована на поширення знань, художніх цінностей та іншої інформації з метою формування певних позицій, уявлень, емоційних станів, здійснення впливу на соціальну поведінку людей; 2) поширення в масах ідеології та політики певних класів, партій, держав; 3) засіб маніпуляції масовою свідомістю [1, с. 348]. Головною ж метою пропаганди все ж залишається спонукання до якихось дій, нав'язування поведінки, поглядів та емоційна маніпуляція.

Російська брехня та гра на емоціях настільки вкоренилася в їхнє новинне мовлення, що зараз росіянам надзвичайно важко відрізнити реальність від навіяного їм світосприйняття. Це і впливає на позитивне ставлення народу Росії до дій їхнього президента-диктатора, на що вказують цифри опитування: 75% заявили, що підтримують так звану спецоперацію в Україну [2]. Більшість з таких прихильників – це люди старше 30 років, які складають основну аудиторію пропагандистських шоу («60 минут» с Ольгой Скабеевой, Ток-шоу с Маргаритой Симоньян), де будь-яким чином намагаються дестабілізувати ситуацію, зменшити мотивацію українців далі боротися, а найгірше – це поширювати неправду про наш народ на своєму та іноземному медіапросторі. Для дослідження основних наративів, які використовують проросійські пропагандисти, ми звернулися до Telegram каналу відомого телеведучого В. Соловйова та каналу новин «RT на русском», який веде свою сторінку також англійською, німецькою та італійською мовами, тому багато європейських експертів посилаються на це джерело у своїх повідомленнях. За пошуком «украинские беженцы» ми знайшли 143 повідомлення у період з 24 лютого до 30 жовтня 2022 року на каналі В.Соловйова та 178 новин на каналі «RT на русском» за цей самий час. Серед основних повідомлень російської пропаганди для дискредитації українських біженців в ЄС наведемо такі:

- утримання біженців вимагає багато фінансових затрат, тому багато українських сімей «вышвырнули» на вулицю;

- «бідні» українські біженці втікали в Польщу на дорогих автівках, але просять від поляків фінансової допомоги («Mercedes двойка, а тут у нас Q5, GL, номера киевские. Подумаете, это бизнесмены, но это беженцы»);

- послуги, які надають українських біженців закордоном, неякісні («У меня депрессия в этой Польше. У меня повздувались губы, тут даже нет нормального косметолога»);

- потік українських біженців призводить до українізації місцевої культури та підриву довіри до влади («Президент за месяц сделал для украинцев больше, чем за семь лет для поляков», «Почему поляк должен уступать украинцу место в очереди к врачу?»).

Агітація антиукраїнських настроїв та довготривале фінансування проросійських прихильників закордоном дещо допомогли путінському режиму дестабілізувати ситуацію та перекрутити дійсність, однак факт-чекінг та раціональне мислення є найефективнішими методами протидії інформаційній війні. Таким чином, будь-які спроби очорнити репутацію України в росіян не виходять, однак завжди треба тримати руку на пульсі і не дозволяти ворогу поширювати неправдиву інформацію.

Список використаних джерел

1. Волович В.І Соціологія : короткий енциклопедичний словник / За ред. В.І. Воловича; Соціологічна асоціація України. Київ : Укр. центр духовної культури, 1998. 736 с.
2. Опрос: все больше россиян считают, что спецоперация на Украине продлится не менее года. URL: <https://rtvi.com/news/opros-vse-bolshe-rossiyan-schitayut-cto-speczopera cziya-na-ukraine-prodlitsya-bolshe-goda/>.
3. Російська пропаганда сьогодні вкрай примітивна, передбачувана та відразлива, а тому не діє так, як раніше – Михайло Подоляк на зустрічі YES. URL: <https://www.president.gov.ua/news/rosijska-propaganda-sogodni-vkraj-primitivna-peredbachuvana-77709>